

”Minä tulen pian”

MARKO JAUHIAINEN

Jeesuksen paluun ajankohta on askarruttanut kristittyjen mieliä pian 2000 vuotta. Ilmestyskirjan kirjoittaneelle Johannekselle aikaspekulaatiot olivat kuitenkin toissijaisia. Tärkeintä on uskollinen odottaminen.

Yksi kristinuskon ytimessä olevista uskomuksista on se, että Jeesus palaa jonain päivänä näkyvällä tavalla takaisin maan päälle. Niin kuin kaikki kristinuskon keskeiset opit, on tämäkin asetettu eri tahoilta moneen kertaan kyseenalaiseksi.

Yksi syy Jeesuksen paluun epäilemiseen on Uudessa testamentissa toistuva ajatus paluun ajallisesta läheisyydestä. Vaikka jotkut Jeesuksen paluuseen yhdistetyt maininnat voidaan ainakin osittain selittää temppelin hävityksellä ja muilla vuoden 70 tapahtumilla, on ”pikaisen” paluun odotus läsnä esimerkiksi Ilmestyskirjassa, joka yleensä ajatellaan myöhemmin kirjoitetuksi.

Asiaan liittyvä hämmennys onkin ymmärrettävää. Alkuperäinen profetia täyttää kohta kaksituhatta vuotta, mutta missä viipyy Jeesus?

Liberaaliteologioiden mielestä Johannes erehtyi

Teologisessa tutkimuksessa tätä kysymystä on lähestytty eri tavoin. Liberaalin siiven ratkaisu on yksinkertainen ja yllätyksetön: Johannes kirjoitti – ja itsekin uskoi – Jeesuksen tulevan takaisin lyhyen ajan sisällä, mutta erehtyi odotuksissaan. Näin tehdessään hän ei ollut sen pahempi kuin vaikkapa Paavali tai Jeesus itse, jotka hekin liberaalin koulukunnan mukaan menivät vikaan tulevaisuutta koskevissa odotuksissaan.

Myös konservatiiviset raamattuteologit ovat nähneet Ilmestyskirjan tässä suhteessa ongelmallisena. Heille ratkaisu ei kuitenkaan voi olla Johanneksen erehtyminen, joten he ovat kehittäneet muita tapoja ymmärtää viittaukset Jeesuksen pikaiseen paluuseen. Yksi suosituimmista on se, että tekstissä oleva kreikan sana ei tarkoitaakaan ”pian”, vaan ”äkisti” tai ”suurella nopeudella”. Tämän näkemyksen mukaan Jeesus ei siis Johanneksen mielestä välttämättä tule ”pian”, vaan saattaa tulla esimerkiksi vasta parituhatta vuotta myöhemmin. Kun hän sitten lopulta tulee, tapahtuu se kuitenkin nopeasti ja yllättäen.

Toinen konservatiivinen tapa lähestyä ongelmaa on nähdä Jeesuksen tuleminen prosessina, joka alkoi viimeistään Jerusalemin hävityksen yhteydessä vuonna 70, jatkuen eri muodoissa (esimerkiksi tuomioina yksittäisille seurakunnille¹) läpi vuosisatojen ja huipentuen lopulta konkreettiseen, kirjaimelliseen paluuseen, joka on vielä edessäpäin. Näin tulkitsee Johannesta muun muassa Wheaton Collegen Uuden testamentin professori Greg Beale, jonka monumentaalista Ilmestyskirjan kommentaarista on lyhyessä ajassa tullut alan perusteos ja hyvin suosittu erityisesti evankelisten tutkijoiden parissa.

Kolmas lähestymistapa on tukeutua Pietariin, joka käsitteli samantapaista ongelmaa toisessa kirjeessään. Tämän tulkinnan mukaan ”pian” tarkoittaa kyllä ”pian”, mutta ei ihmisen vaan Jumalan perspektiivistä, jossa tuhat vuottaakin on kuin yksi päivä.² Ilmestyskirjan kirjoittamisesta ei siis ole vielä kahta ”päivääkään”, joten Jeesuksella on vielä runsaasti aikaa tulla ”pian” ilman, että Johannes olisi ollut väärässä.

Uskollisena loppuun saakka

Hyvää kaikissa edellä mainituissa konservatiivisissa selitysmalleissa on se, että niille löytyy jonkin verran tukea Raamatusta. Ratkaisua miettiesämme meidän ei kuitenkaan tule unohtaa kirjoittajan varsinaista pääasiaa. Johannes oli profeetta, joka ei ollut kiinnostunut päivien ja hetkien laskemisesta vaan siitä, että hänen lukijansa tekevät parannuksen ja/tai pysyvät uskollisina loppuun asti.³

Profeettana Johannes paljasti lukijoilleen kaikkein olennaisimman: Jumalan ja hänen kansansa konflikti Saatanan ja hänen seuraajiensa kanssa on saavuttamassa huipentumansa, jossa pahat saavat palkkansa ja hyvät palkkionsa.⁴ Viimeiset päivät ovat jo alkaneet ja aika rientää vääjäämättä kohti loppuaan. Miksi ihmeessä siis tehdä omassa uskossaan kompromisseja niiden tahojen kanssa, jotka joka tapauksessa pian kohtaavat loppunsa?

Jeesuksen pikainen paluu kulkee siis Ilmestyskirjassa käsi kädessä sen kanssa, että sen tulisi osaltaan motivoida meitä reagoimaan oikealla tavalla profeetan varoituksiin ja kehotuksiin. Tämä käy erityisen hyvin ilmi kirjan viimeisessä luvussa, jossa lupaus ”minä tulen pian” toistuu kolmesti.⁵ Kahdella ensimmäisellä kerralla se on tiiviisti sidottuna Johanneksen kokonaissanomaan: autuas on se, joka ottaa varteen kirjan ennussanat (jae 7), koska tullessaan Jeesus maksaa jokaiselle sen mukaan, kuinka hyvin tässä on onnistuttu (jae 12). Sama neuvo löytyy jo paraatipaikalta aivan Ilmestyskirjan alussa, vaikka ei yhtä suoraan viittaakaan Jeesuksen paluuseen.⁶

Kiireellinen tehtävä

Raamattu antaa viitteitä siitä, että Herra ei halua kertoa meille Jeesuksen paluun tarkkaa aikaa, koska tietää, että se johtaisi vääränlaiseen ajatteluun ja toimintaan.⁷ Siksi Jeesuksen paluu esitetään myös Ilmestyskirjassa *imminenttinä*, lähellä olevana. Oleellista ei ole, onko ”pian” kaksi vai kaksituhatta vuotta, vaan se, että elämme joka päivä Johanneksen paljastamien faktojen valossa, aina valmiina kohtaamaan Mestariamme ja tekemään tiliä toimistamme.

Voidaankin sanoa, että väärässä eivät ole olleet kaikki ne sukupolvet, jotka ovat odottaneet Jeesuksen palaavan omana aikanaan ilman, että se on toteutunut. Väärässä on se sukupolvi, joka ei enää odota Jeesuksen palaavan pian.

Olennaisena osana sen kanssa, että Jeesuksen paluu on lähellä, kulkee Ilmestyskirjassa ajatus siitä, että seurakunnalla on tehtävä, jonka toteuttamiseen sillä on vain vähän aikaa. Kansojen kohtalo ei ole kiinni yksin siitä, että Jumala suvereenisti käännättää kansat omikseen, vaan myös siitä, että hänen omansa toimivat niiden keskellä Jeesuksen uskollisina todistajina Pyhän Hengen voimassa.⁸ Ilmestyskirjan ennussanojen varteenotto sisältää siis myös sen, että otamme tämän haasteen tosissamme.

Halu tietää etukäteen tulevista tapahtumista on inhimillistä. Kysyiväthän Jeesuksen opetuslapsetkin useamman kerran häneltä tulevaisuudesta, viimeisen kerran vielä ylösnousemuksen jälkeen.⁹ Opetuslasten tavoin moni haluaisi varmaan tänäänkin kysyä häneltä: ”Herra, onko nyt tullut se aika, jolloin sinä palaat takaisin?” Vastaus ei kuitenkaan liene oleellisesti muuttunut parissatuhannessa vuodessa: ”Ei teidän asianne ole tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa nojalla on asettanut. Mutta te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teidän päällenne, ja te tulette olemaan minun todistajani siellä missä

asutte, ympäri kotiseutuanne ja koko Suomessa ja aina maailman ääriin saakka.”

Viitteet

- 1) vrt. Ilm. 2:5, 16; 3:3.
- 2) 2. Piet. 3:1-9.
- 3) esim. Ilm. 2-3; 6:9-11; 12:11; 14:12-13; 16:15.
- 4) esim. Ilm. 22:12.
- 5) Ilm. 22:7, 12, 20.
- 6) Ilm. 1:3.
- 7) esim. Matt. 24:45-51.
- 8) esim. Ilm. 2:13; 6:9; 11:1-13; 12:11; 19:10.
- 9) Apt. 1:6.

Kirjallisuus

Beale, G. K.: *The Book of Revelation*. Eerdmans, 1999.

Loppu on taas lähellä

”Ennustaminen on vaikeaa, varsinkin tulevaisuuden ennustaminen”, totesi kuuluisa fyysikko ja nobelisti Niels Bohr aikoinaan. Tämä pätee myös Raamatun tulkintaan: profetioiden tulkinta on vaikeaa, varsinkin tulevaisuutta koskevien profetioiden. Tämän ovat saaneet huomata kaikki ne, jotka ovat Raamatun tekstien pohjalta asettaneet Jeesuksen paluulle tarkan ajan.

Jehovan todistajat lienee ainoa isompi liike, joka on Jeesuksen paluuta koskevassa opetuksessaan julkisesti sitoutunut tiettyyn päivämäärään tai vuoteen (1874, 1914, 1915, 1918, 1920, 1925, 1941, 1975 ja 1984), mutta merkittäviä päivämäärien asettelijoita löytyy luterilaisista baptisteihin ja katolilaisista helluntalaisiin. Kaikki ennustukset eivät tosin perustu Raamatun pohjalta tehtyihin laskelmiin ja tulkintoihin, vaan mukana on myös niitä, jotka ennustajan itsensä mukaan on saatu Herralta itseltään joko näyssä tai profetian kautta.

Tarkan vuoden Jeesuksen paluulle, seurakunnan ylösotolle ja/tai maailmanlopulle ovat huonolla menestyksellä asettaneet kirjoissaan tai saamoissaan muun muassa seuraavat, monille suomalaisillekin tutut henkilöt: William Branham (ilmoitti Jeesuksen tulevan 1977), Hal Lindsey (1981, 1988, 2000), Chuck Smith (1981), Pat Robertson (1982), Lester Sumrall (1985 ja 2000), Kenneth Hagin (1997), Jack Van Impe (1999), Sir Isaac Newton (2000), Jonathan Edwards (2000), Texe Marrs (2000) ja Tim LaHaye yhdessä Jerry Jenkinsin kanssa (2000).

Kaikenlainen profeetallinen aktiviteetti oli tietenkin huipussaan juuri ennen vuosituhannen vaihdetta, jonka myötä monet pelkäsivät – tai toivoivat – ”viimeisen ahdistuksen” alkavan. Uuden vuosituhannen käynnistyminen ilman merkittäviä mullistuksia rauhoitti hieman kiihkeintä lopun odotusta, mutta kalentereitaan seurailevien ei kuitenkaan kannata tuudittautua ruusuusenuneen: Pat Robertsonin mukaan Jeesus tulee reilun kuukauden kuluttua, huhtikuun 29. päivä 2007. Toisaalta Hal Lindseyn viimeisin päivämäärä seurakunnan ylösotolle on vasta vuosi 2047, joten ehkä vappusuunnitelmia ei kuitenkaan kannata ainakaan vielä tänä vuonna jättää tekemättä.

(Lähde: A Brief History of the Apocalypse, <http://www.abhota.info>)

[Kommentti]

Varpaillaan ei jaksa seisoa kauan

Jeesuksen paluusta ja viimeisistä tapahtumista opettaminen asettaa seurakunnalliselle raamatun-opetukselle omat haasteensa. Ensimmäinen niistä on pidättäytyminen päivämäärien asettelusta, vaikka siihen olisi kuinka suuri kiusaus tahansa.

Voi olla, että Raamatun profetiat näyttävät toteutuvan ihmeellisellä tavalla juuri *nyt*, tai että viimeisin aiheesta kirjoitettu populaarikirja tietää Jeesuksen paluun tapahtuvan muutaman vuoden sisällä. Silloin on tärkeää tiedostaa, että seurakunta on ollut vastaavassa tilanteessa alkukirkon päivistä lähtien.

Lyhyellä tähtäimellä päivämäärien asettelu voi toki herättää innostusta ja nostattaa yleistä moraalia, mutta tällä menetelmällä seurakuntalaisia on vaikea pitää varpaillaan kovin monta vuosikymmentä. Esimerkiksi Yhdysvalloissa saatiin 1970- ja 80-luvuilla tällä tavoin aikaan valtava Jeesuksen paluun ja lopunaikojen odotuksen huumi. Kun profetia-eksperttien ennustukset eivät toteutuneetkaan, menettivät hyvin monet tyystin kiinnostuksensa kaikkeen eskatologiaan edes haiskahtavaan.

Toinen opetuksen haaste on olla tuudittamatta uskovia siihen, että seurakunnan ylösotto tapahtuu ennen kuin todelliset vaikeudet alkavat. Raamattu opettaa selvästi, että Jumalan omat eivät ole hänen vihansa kohteena, mutta yhtä selvästi sieltä käy ilmi, että usko punnitaan nimenomaan ahdistusten keskellä.

Dispensationalistinen oppi ennen ”vaivan aikaa” tapahtuvasta tempauksesta voi olla suosittua hyvinvoivissa, yhteiskunnallisilta oloiltaan vakaissa länsimaissa, mutta se ei ole oikein koskaan menestynyt siellä, missä ihmisiä on vuosisatojen ajan vainottu ja tapettu uskonsa takia.

Islamin leviäminen, sota terrorismia vastaan, suurvaltojen välinen suhteiden kiristyminen ja ilmastonmuutos ovat trendejä, jotka saattavat muuttaa yhteiskuntaa hyvinkin nopeasti. Siksi on tärkeää, että uskoille painotetaan enemmän uskollisuutta Jumalalle loppuun asti kuin sitä, että meidät tullaan noutamaan taivaallisille aitiopaikoille seuraamaan kuinka koko maailma kärvistelee ahdistuksessa ja joku muu hoitaa seurakunnalle annetun evankelointitehtävän loppuun.